

Gemeente

Om het land goed te leiden, is het ingedeeld in een federale staat, gewesten, gemeenschappen, provincies en gemeenten. De gemeente is het bestuursniveau dat het dichtst bij de mensen staat.

In Vlaanderen zijn er tot eind 2024 300 Vlaamse gemeentes. Daarna verandert het aantal. Sommige gemeentes smelten samen. Dat heet een gemeentefusie. Vanaf 1 januari 2025 zijn er nog 285 gemeentes.

De gemeente mag beslissen over haar eigen bevoegdheden zoals openbare werken, afvalverwerking, sociale bijstand, ...

Het bestuur van de gemeente bestaat uit de gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen. Elke zes jaar vinden verkiezingen plaats.

Burgemeester

De burgemeester is het gezicht van de gemeente. Inwoners spreken de burgemeester vaak rechtstreeks aan over zaken die goed en minder goed gaan.

De burgemeester heeft verschillende taken: het voorzitten van het schepencollege, het toezien op het uitvoeren van wetten en decreten, het bewaken van de veiligheid, aan het hoofd staan van de lokale politie en het vertegenwoordigen van de gemeente bij de verschillende overheden.

Vanaf 2024 wordt de burgemeester niet meer aangeduid door de gemeenteraad. De functie gaat automatisch naar de grootste partij van de meerderheid. Van die partij wordt de verkozene met de meeste voorkeurstemmen burgemeester.

Gemeenteraad

De gemeenteraad is de wetgevende macht van de gemeente. De gemeenteraad heeft drie belangrijke taken: het debatteren en stemmen over de regels voor de gemeente, het controleren van het college van burgemeester en schepenen en het goedkeuren van de begroting.

Het aantal gemeenteraadsleden is afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. Om de zes jaar zijn er lokale verkiezingen. Dan worden de gemeenteraadsleden verkozen. Deze lokale verkiezingen vallen samen met die voor de provincieraad.

College van burgemeester en schepenen

Het college van burgemeester en schepenen is de uitvoerende macht van de gemeente. De burgemeester en de schepenen zijn verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur van de gemeente.

Het aantal schepenen is afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. Er zijn minstens twee en maximum negen schepenen. Nieuwe fusiegemeenten kunnen uitzonderlijk twee extra schepenen aanduiden.

De gemeenteraad kiest de schepenen onder zijn leden. Enkel verkozen gemeenteraadsleden kunnen dus schepen worden.

Provincie

Om het land goed te leiden, is het ingedeeld in een federale staat, gewesten, gemeenschappen, provincies en gemeenten.

Er zijn 10 provincies, waarvan 5 Vlaamse en 5 Waalse. De Vlaamse provincies zijn West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant, Antwerpen en Limburg. De provincie is verantwoordelijk voor taken die het gemeentelijke belang overschrijden zoals crisisbeheer.

Het bestuur van de provincie bestaat uit de provincieraad en de deputatie onder leiding van de gouverneur. Elke zes jaar vinden verkiezingen plaats ...

Provincie- gouverneur

De provinciegouverneur vertegenwoordigt de Vlaamse en federale overheid in de provincie. Deze positie vormt de schakel tussen de verschillende beleidsniveaus. Het is geen politieke functie. De gouverneur wordt niet verkozen maar aangeduid door de Vlaamse regering.

De gouverneur zit de deputatie voor maar heeft geen stemrecht. Daarnaast zijn de belangrijkste taken: het waken over een goede uitvoering van wetten en decreten, het toezicht houden op de gemeentes, het beschermen van de orde en de veiligheid en het coördineren van hulpacties bij grote rampen.

Provincieraad

De provincieraad is de wetgevende macht van de provincie. De provincieraad heeft drie belangrijke taken: het debatteren en stemmen over de regels, het controleren van de deputatie en het goedkeuren van de begroting.

Het aantal provincieraadsleden is afhankelijk van het aantal inwoners van de provincie. Om de zes jaar zijn er provinciale verkiezingen. Dan worden de provincieraadsleden verkozen. Deze provinciale verkiezingen vallen samen met die voor de gemeenteraad.

Deputatie

De deputatie is de uitvoerende macht van de provincie. Ze is, samen met de gouverneur, verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur en voert de beslissingen van de provincieraad uit.

De deputatie bestaat uit vier gedeputeerden. De provincieraad kiest deze onder haar leden. Enkel verkozen gemeenteraadsleden kunnen dus gedeputeerde worden.

Uitnodigings- brief

Voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen is de opkomstplicht afgeschaft. Wie 18 jaar of ouder is en voldoet aan de voorwaarden mag deelnemen aan de verkiezingen, maar moet niet.

Als je mag gaan stemmen, ontvang je enkele weken voor de verkiezingen een uitnodigingsbrief in de bus. Deze brief roept je niet op, maar nodigt je uit om te gaan stemmen.

Beslis je om je stem uit te brengen? Neem dan op de dag van de verkiezingen de uitnodigingsbrief en je identiteitskaart mee naar het stembureau.